

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

18 Mart 2021

Sayı :30824082-610 567296
Konu :Yazılı Soru Önergeleri

.../.../2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Milletvekilllerimiz tarafından şahsıma yöneltilen ve ilişik listede; TBMM Esas numaraları ve konuları belirtilen yazılı soru önergeleri incelenmiş olup, söz konusu önergelerde yer alan hususlara ilişkin cevaplarımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Murat KURUM
Bakan

EK:

-Liste (8 Sayfa)

-Cevap Yazısı (58 Adet, 115 Sayfa)

7/32955	} G.K.	7/40778-7/40780	} G.K.	7/41492-7/41496	} G.K.
7/34528		7/40783-7/40784		7/41612-7/41614	
7/37348		7/40884			
7/38519		7/40946-7/40948		7/41713	
7/38977		7/41052-7/41054		7/41715	
7/39965		7/41144-7/41146		7/41719-7/41720	
7/39972-7/39974		7/41149-7/41150		7/41831-7/41833	
7/40300-7/40301		7/41152-7/41153		7/42163	
7/40436-7/40437		7/41156		7/42725	
7/40439-7/40440		7/41304-7/41306			
7/40689	7/41401				
	7/41404-7/41405				

**ANTALYA MİLLETVEKİLİ
SAYIN HASAN SUBAŞI'NIN
TBMM 7/41146 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
İLİŞKİN SORULAR VE CEVAPLARI**

SORULAR

Türkiye'de hayvancılığın gelişmesinin önündeki en büyük engel meraların yetersizliğidir. Terör döneminde Doğu ve Güneydoğu' daki meraların da kullanılamaz hale gelmesi hayvancılığa büyük darbe vurmuştur.

Ne var ki hayvancılık için zaten yetersiz olan meraların başka amaçlarla kullanımı pek çok kez gündeme getirilmiştir. Medyaya yansıyan eski tarihli bir haberlerde kullanılmayan meraların toplu konut yapımı için TOKİ'ye tahsis edileceği ifade edilmiş. 2011 yılında Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile yapılan değişiklik ile TOKİ'ye tahsisin yolu açılmıştır.

2018 yılında getirilen İmar barışı, ne kadar mera ve yaylalardaki yapıların yararlandırılmayacağı ifade edilse de mera ve yaylalara inşa edilen pek çok yapı için "Yapı Kayıt Belgesi" alınmıştı. 2019 Şubat ayında Tarım ve Orman Bakanlığı tarafından, valiliklere gönderdiği 'Mera Kanunu' kapsamında kalan alanlarda yapı kayıt belgesi için yapılacak başvurularda Yapı Kayıt Belgesi'nin verilmemesi istendi, verilenlerin de mülkiyete hak teşkil etmeyeceği duyuruldu. Uyanda, mera alanlarına inşa edilen yapıların işgal ve tecavüz olarak değerlendirileceğine yer verildi ancak maalesef çağrı uygulanma imkânı bulamadı.

Mera kanunu uyarınca Tarım ve Orman Bakanlığı ilgili Bakanlık olarak yetkili ve görevli iken, imar kanunu uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ilgili Bakanlık olarak yetkili ve görevlidir. Dolayısıyla burada bir yetki ve görev çatışması sonucu hukuki boşluk oluşmakta ve mera ile yaylalar hızla yapılaşmaktadır.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın Rize'deki Ayder Yaylası için "Ayder'i kirlettik, rezil ettik" çıkışı ile gündeme gelen Doğu Karadeniz yaylalarındaki kaçak yapılar için İçişleri Bakanı Süleyman Soylu da "Kimse kusura bakmasın, kaçak yapılar yıkılacak" açıklamasını yapmıştı.

Buna rağmen, Rize'nin Çamlıhemşin ilçesine bağlı Merkez Mahallesi'nde bulunan 29 parsel, Cumhurbaşkanlığı Kararı ile toplu konut, turizm, ticaret ve cami alanı ihtiyacının karşılanması için, 5 Şubat 2021 tarihinde kamulaştırıldı.

Bu bilgiler ışığında;

1-2002 yılından bu yana TOKİ ya da başkada idari kurumlar tarafından imara açılan, yapı ve tesis inşa edilen kaç adet alan mera ve yayla alanları içerisinde bulunmaktadır?

2-Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemine geçilen 16 Nisan 2017 yılından bu yana kaç tane köy merası ya da yaylada bulunan alanlar hakkında kamulaştırma kararı verilmiş, ihaleye konu olmuş veya satışı yapılmıştır?

3-Bugüne kadar yayla ve mera statüsündeki yerlerde kaç adet yapı, imar affından faydalanarak "Yapı Kayıt Belgesi" almıştır?

CEVAP

3194 sayılı İmar Kanunu'nun Geçici 16 ncı maddesinin (9) uncu ve (11) inci fıkralarında Yapı Kayıt Belgesi alınamayacak "yapılar" ve "alanlar" belirtilmiş olup, belirtilen fıkralarda sayılan yapılar ve alanlar dışında kalan diğer bütün alanlardaki 31/12/2017 tarihinden önce ruhsatsız veya ruhsat ve eklerine aykırı olarak yapılmış yapılar/aykırılıklar için Yapı Kayıt Belgesi alınması mümkündür.

Ancak söz konusu Geçici 16 ncı maddenin (4) üncü fıkrasında açıkça belirtildiği üzere, Yapı Kayıt Belgesi alınan yapılarla ilgili olarak sadece 3194 sayılı Kanun uyarınca alınmış yıkım kararları ile tahsil edilemeyen idari para cezaları iptal edilecek olup, belirtilen Kanun dışında herhangi başka bir Kanun uyarınca (mesela Mera Kanunu, 775 sayılı Kanun vb.) verilmiş yıkım kararı veya para cezası var ise, Yapı Kayıt Belgesi bahse konu cezaların veya kararların iptalini sağlamayacaktır. Yani, Özel Kanunlar (Kıyı Kanunu, Orman Kanunu, Mera Kanunu, Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu gibi) kapsamında kalan yapılar için Yapı Kayıt Belgesi alınarak Geçici 16 ncı madde hükmünden faydalanılması mümkün olmakla birlikte, Özel Kanuna tabi alanlarda bulunan yapılar hakkında bu Özel Kanunlar veya 3194 sayılı Kanun dışındaki diğer Kanunlar uyarınca veya herhangi bir Mahkemece verilmiş yıkım kararı veya para cezası var ise alınan Yapı Kayıt Belgesi bu kararların uygulanmasına engel teşkil etmeyecektir. Yine bu bağlamda söz konusu kararların uygulanabilmesi için Yapı Kayıt Belgesinin iptal edilmesine gerek olmayacaktır.

Bununla birlikte, Yapı Kayıt Belgesi Verilmesine İlişkin Usul Ve Esaslar'ın 7 nci maddesinin (1) fıkrasına göre Yapı Kayıt Belgesi alınan yapıların Hazineye ait taşınmazlar üzerine inşa edilmiş olması halinde, bu taşınmazlardan özel kanunları kapsamında kalan ve bu özel kanunlara göre değerlendirilmesi gerekenler dışında kalanlar satılabilecektir. Yani, özel kanunlar kapsamında kalan alanlarda (mesela mera veya yaylalarda) yer alan taşınmazlar için Yapı Kayıt Belgesi alınması bu taşınmazların satın alınması durmayacaktır.

Kayıt Belgesi için herhangi bir idareye müracaat edilmesi, herhangi bir idare tarafından belge verilmesi veya belgenin herhangi bir idarece onaylanması söz konusu değildir. Bu kapsamda Yapı Kayıt Belgesine konu edilen taşınmazlar özel mülkiyet ve hazine mülkiyeti olarak tanımlanabilmekte ancak taşınır niteliğine (mera, orman, yayla vb.) dair bir bilgi yer almamaktadır. Belirtilen sebeple Yapı Kayıt Belgesi sorgu sisteminden il bazındaki başvuru sayısı tespit edilebilmekte ancak bu başvuruların ne kadarının kentsel alanda ne kadarının mera ve yaylalarda olduğu yönünde istatistiki veri tutulmamaktadır. Belirtilen çerçevede Yapı Kayıt Sisteminde yapılan sorgulamada; Türkiye genelinde toplam 923.508 adet Hazine taşınmazı beyanıyla Yapı Kayıt Belgesi alındığı tespit edilmiştir.

Mera Kanunu kapsamında Toplu Konut İdaresi Başkanlığı'nın (TOKİ) mera tahsis değiştirme yetkisi bulunmamaktadır. TOKİ tarafından köy merası ya da yayla niteliğinde bulunan hiçbir taşınmaz ihaleye konu edilmemiştir.